

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

PEDAGOGIKA

studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot:	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka Biomedical bases for development of the man	
Rok: I	Semestr: I	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	15	
Ćwiczenia	15	
Liczba punktów ECTS:	3	

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka.
C2	Wyposażenie w wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka oraz prawidłowości zmian rozwojowych w różnych okresach życia człowieka.
C3	Przybliżenie wpływu czynników endo- i egzogennych na procesy zachodzące w organizmie.
C4	Kształtowanie umiejętności służących utrzymaniu i potęgowaniu zdrowia oraz tworzeniu środowiska nauki i wypoczynku sprzyjającego człowiekowi.
C5	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie czynnikom ryzyka i skutkom nieprawidłowości rozwojowych.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Brak

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Ma uporządkowaną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka
EKW2	Ma podstawową wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym
EKW3	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych
EKU2	Potrafi dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, dokonać ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole) i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się zawodowego i rozwoju osobistego w tym zakresie.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Podstawowe pojęcia dotyczące rozwoju osobniczego.	1
W2	Rozwój rodowy człowieka, zróżnicowanie rasowe, konstytucjonalne i płciowe.	1
W3	Czynniki rozwoju osobniczego.	1
W4	Okresy rozwoju ontogenetycznego-kryteria podziału ontogenezy, charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych.	1
W5	Potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.	1

W6	Rozwój cech morfologicznych i proporcji ciała, tendencje przemian, akceleracja.	1
W7	Zdrowie i czynniki zdrowotne, zagrożenia zdrowotne, kształtowanie zachowań zdrowotnych-rola wychowawcy.	1
W8	Znaczenie higieny dla rozwoju.	1
W9	Rola i znaczenie podstawowych składników pokarmowych, witamin i hormonów dla zdrowia i rozwoju człowieka.	1
W10	Zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.	1
W11	Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży- choroby zakaźne, szczepienia.	1
W12	Konstytucja człowieka, postawa ciała, metody oceny postawy ciała.	1
W13	Normy oceny procesów wzrastania, kryteria oceny wieku rozwojowego.	1
W14	Cykle i biorytmy w rozwoju ontogenetycznym człowieka.	1
W15	Podstawy udzielania pierwszej pomocy przed medycznej.	1
	Suma godzin:	15

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Wstęp do rozwoju biologicznego człowieka- człowiek jako gatunek biologiczny, elementarne składniki budowy organizmu: komórka, tkanka, narząd, układ.	2
ĆW2	Organizm jako jedność funkcjonalna. Rozwój struktury i funkcji organizmu.	1
ĆW3	Charakterystyka okresu zarodkowego- powstawanie narządów z poszczególnych listków zarodkowych.	1
ĆW4	Budowa i rozwój aparatu ruchu (układ kostno-stawowy i mięśniowy, nerwy ruchowe)	1
ĆW5	Aparat wegetatywny (układ oddechowy, krwionośny, pokarmowy, wydalniczy.	1
ĆW6	Układ rozrodczy.	1
ĆW7	Aparat koordynacyjno-regulacyjny (układ nerwowy, endokrynalny, immunologiczny	1
ĆW8	Budowa i funkcje skóry i narządów zmysłów.	1
ĆW9	Rola żywienia w rozwoju człowieka-normy. Planowanie zapotrzebowania energetycznego i jakościowego dla dzieci w różnym wieku.	1
ĆW10	Rola aktywności ruchowej w rozwoju człowieka. Znaczenie kultury fizycznej.	1
ĆW11	Normy rozwoju dzieci i młodzieży. Metody kontroli. Praktyczna ocena procesów wzrastania. Przyrządy i technika wykonywania pomiarów. Ocena rozwoju fizycznego, ocena postawy, ocena rozwoju psychomotorycznego, ocena wieku rozwojowego, ocena rozwoju czynnościowego człowieka.	2
ĆW12	Pierwsza pomoc przed medyczna w nagłych wypadkach	2
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M 1	Wykład z prezentacją multimedialną
M 2	Pogadanka
M 3	Dyskusja
M 4	Burza mózgów
M 5	Metoda problemowa
SD1	projektor, laptop

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Przygotowanie do zajęć
F2	Aktywny udział w dyskusji
Ocenianie podsumowujące	
P1	Praca pisemna
P2	Kolokwium
P3	Egzamin – test pisemny
Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na

	realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	30
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	20
(Przygotowanie się do ćwiczeń – łączna liczba godzin w semestrze)	20
Przygotowanie się do kolokwium i egzaminu	20
Suma	90
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1	Bartkowiak Z., <i>Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania</i> , Warszawa 1983.
2	Jopkiewicz A., Suliga E., <i>Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania</i> , Radom 2005.
3	Komosińska K., <i>Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania</i> , Olsztyn 1995.
4	Mięsowicz I. (red.), <i>Aksjologia</i> , Warszawa 2001.
5	Twyman R. M., <i>Biologia rozwoju – krótkie wykłady</i> , Warszawa 2003.
6	Tyszkowa M., <i>Aktywność i działalność dzieci i młodzieży</i> , Warszawa 1990.
7	Wolański M., <i>Rozwój biologiczny człowieka</i> , Warszawa 2005.
8	Kalat J., <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> , Warszawa 2006.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	++			N_W03	++	C1,C2	W1,W2,W3, W4, ĆW1, ĆW2	M1,M4, SD1	F1,P2,P3
EKW2	K_W05	+++			N_W01	+++	C1,C2,C3	W5,W6, W7,W10, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8	M1, M2, M5, SD1	F1,F2,P2, P3
EKW3	K_W17	++			N_W11	+++	C4,C5	W8,W11,W15, ĆW12	M1, M2, M3, M4, M5, SD1	F1,F2,P1, P2,P3
EKU1	K_U02	++			N_U01	+	C1,C4,C5	W9,W11,W12,W13, ĆW9, ĆW10, ĆW11	M1, M3, M5, SD1	F1,F2,P1, P2,P3
EKU2	K_U14	++			N_U15	++	C2,C3,C4,C5	w5, ĆW11	M1, M2, M3, SD1	F1,F2,P1, P2,P3
EKK1	K_K01	++			N_K01	++	C2,C3,C4,C5	W1-W15, W1- ĆW12	M1, M2, M5, SD1	F1,F2,P2, P3

Formy oceny – szczegóły

<p>Na ocenę 2 (ndst)</p>	<p>Nie ma podstawowej wiedzy na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka Nie potrafi omówić wpływu różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem. Nie rozumie procesów zachodzących w organizmie pod wpływem czynników endo- i egzogennych w procesie rozwoju ontogenetycznego.</p> <p>Nie ma podstawowej wiedzy na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym</p> <p>Nie ma elementarnej wiedzy o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych</p> <p>Nie posiada podstawowych umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Nie potrafi dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, dokonać ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole)</p> <p>Nie jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w tym zakresie.</p>
<p>Na ocenę 3 (dst)</p>	<p>Ma elementarną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka Potrafi omówić podstawowe problemy dotyczące integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, jak i medycznym. Ma elementarną wiedzę na temat potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Posiada elementarną wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych</p> <p>Posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Potrafi na poziomie elementarnym analizować własne działania w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia</p>
<p>Na ocenę 3+ (dst+)</p>	<p>Ma elementarną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić przynajmniej część podstawowych pojęć</p> <p>Ma elementarną wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje ogólnie potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych</p> <p>Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Potrafi ogólnie scharakteryzować większość działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje w ograniczonym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
<p>Na ocenę 4 (db)</p>	<p>Ma ogólną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić znaczącą część podstawowych pojęć Potrafi omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem.</p> <p>Ma zadowalającą wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Posiada orientację w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych potrafi scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze</p> <p>Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Potrafi w mniejszym lub większym stopniu scharakteryzować większość działań w zakresie potrzeb</p>

	<p>wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Potrafi w mniejszym lub większym stopniu dokonać oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje w mniejszym lub większym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
<p>Na ocenę 4+ (db+)</p>	<p>Ma zadowalającą wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, powiązaniu biologii i medycyny z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rozwoju biologicznym człowieka jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu biologii, potrafi w mniejszym lub większym stopniu wyjaśnić podstawowe pojęcia, omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem.</p> <p>Ma zadowalającą wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Potrafi w mniejszym lub większym stopniu omówić zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.</p> <p>Posiada zadowalającą wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, potrafi scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze, ma ogólną wiedzę na temat pomocy przedmedycznej</p> <p>Posiada zadowalające umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Potrafi w zadowalający sposób scharakteryzować wszystkie działania w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Potrafi dokonać ogólnej oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka.</p> <p>Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, odznacza się zaangażowaniem w projektowanie własnych rozwiązań problemów z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka</p>
<p>Na ocenę 5 (bdb)</p>	<p>Posiada wyczerpującą wiedzę na temat na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, powiązaniu ich z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rozwoju biologicznym człowieka jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu biologii, wyjaśnia podstawowe pojęcia, potrafi omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem. Rozumie procesy zachodzące w organizmie pod wpływem czynników endo- i egzogennych w procesie rozwoju ontogenetycznego.</p> <p>Ma rzetelną wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Potrafi wnikliwie omówić zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.</p> <p>Posiada wyczerpującą wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, potrafi wnikliwie ją scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze, ma rzetelną wiedzę na temat pomocy przedmedycznej</p> <p>Posiada wysoki poziom umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Potrafi w sposób precyzyjny i spójny scharakteryzować wszystkie działania w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Potrafi dokonać rzetelnej oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka.</p> <p>Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje na szeroką skalę aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, jak: zdrowie i czynniki zdrowotne, zagrożenia zdrowotne, kształtowanie zachowań zdrowotnych-rola wychowawcy,</p>

	znaczenie higieny dla rozwoju itp.
--	------------------------------------

Autor programu:	dr Małgorzata Łobacz
Adres e-mail:	gkolomanska@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie – Katedra Pedagogiki